

má v nynější době málo smyslu. Stupnice I. jest celkem zbytečná vzhledem k četným osvobozením od poplatkové povinnosti. Případy stupnice III. se vyskytují tak ojediněle, že nemá smyslu konstruovati zvláště k vůli tomu sazebník. Dříve měl sazebník jiný význam: sazba se neřídila jenom podle druhu právního jednání, nýbrž také podle stavu poplatníkovy a podle úřadu, příslušného pro právní jednání.

Víme, že u kodifikace finančního práva jsou rozhodující především ohledy rozpočtové. Známe také zásadu, že každá stará daň je dobrá a každá nová špatná. Ale nežádáme žádnou radikální reformu poplatkového práva podle postulátu finanční vědy a politiky.³⁷⁾ Chceme jen vybudování finančního práva, jeho zdokonalení po stránce formální, nikoli obsahové. Německý řád o říšských dávkách byl uzákoněn právě v důsledku toho, že stát žádal další velké oběti od poplatníků. Stejně tomu bylo u poplatkového zákona z r. 1850. Jsme opětovně v době, kdy stát je nucen ukládati velká břemena občanům. Volá se po ekonomisaci státní správy. Máme příležitost zjednodušiti jednu z nejkomplikovanějších materií našeho finančního práva.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Advokát neporušil svých povinností, když se při své činnosti řídil pokyny druhého zmocněnce svého zmocnitele.

V roce 1924 oznámil J. P. žalobci, bydlícímu v Americe, že matka tohoto, bydlící na Moravě zemřela a že pozůstalost po ní byla projednána a odevzdána žalobcově sestře Marii J., jakožto universální dědičce.

Žalobce dopsal na to Janu P., žádaje ho, aby se postaral o vydobytí jeho dědického podílu a aby učinil, co bude třeba.

ženými v jeho referátu k 3. sjezdu právníků »Reforma poplatkového práva«. Není příčiny zprostiti obchodní knihy poplatkové povinností, když právě jimi lze dobře postihnuti posuny majetkové podobným způsobem, jako u poplatků rejstříkových. Totéž platí v tomto bodě o návrhu Lepařově, podaném z téhož podnětu.

O kodifikaci našeho poplatkového práva srv. zápis o jednání finančně právní sekce 2. sjezdu čs. právníků v Brně roku 1925 a zápis o poradách VI. vědeckého odboru pro právo finanční na 3. sjezdu čs. právníků v Bratislavě roku 1930 a resoluci k této otázce, stejně referát Cahův k 2. sjezdu »Jednotná kodifikace právních norem a finanční hospodářství státu«.

³⁷⁾ Viz vývody Chocholovy n. u. m.

Jan P., zašel k advokátovi přednesl mu, oč běží a advokát Jana P. vyzval, aby mu opatřil procesní plnou moc. To se stalo, načež advokát podal žalobu na Marii J. o zaplacení 5000 Kč, s příslušenstvím.

Okresní soud tuto žalobu zamítl a žalobce odsoudil k náhradě útrat 381 Kč 98 hal. Odvolání podáno nebylo.

Brzy na to podal žalovaný žalobu na Metoděje Z., jako opatrovníka žalobce při projednávání pozůstalosti o 13.772 Kč 18 hal., později omezených na 3210 Kč 30 hal. s příslušenstvím. Krajský soud však i tuto žalobu zamítl a žalobce odsoudil k náhradě útrat 2004 Kč 60 hal. Ani proti tomu odvolání podáno nebylo.

Za svou práci účtoval si žalovaný 3694 Kč 70 hal. Jan P. se za ně zaručil, avšak neplatil. Žalovaný ho žaloval. Jan P. byl odsouzen k zaplacení pohledávky a útrat 141 Kč 5 hal. Poněvadž ani pak neplatil, vedl žalovaný proti němu exekuci a útraty této činily 113 Kč 70 hal.

Vše to stalo se proto, že žalovaný nepostupoval správně. Tím se stalo, že žalobce utrpěl škodu 11.336 Kč, 3 hal., žalovaný jest povinnen tyto nahraditi a poněvadž se zdráhá tak učiniti, žádá žalobce, aby byl odsouzen.

Připouštěje, že procesní plnou moc žalobcovu měl, že uvedené spory vedl a že postupoval tak, jak uvedeno bylo, žalovaný namítá, že žalobce byl tehdy v Americe, že se s ním nemohl domlouvat, že se domlouval s Janem P., že se pokyny tohoto také řídil a není proto k náhradě povinen, poněvadž Jan P. vystupoval jako zmocněnec žalobcův, máje k tomu také řádnou plnou moc. Z příkazu Jana P. se také stalo, že žalovaný odvolání proti rozsudku okresního soudu nepodal, žalobu na Metoděje Z. podal a že rozsudek krajského soudu nechal vejíti v moc práva.

Z toho a také z jiných ještě důvodů navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Procesní soud uznal, že žalobní důvod není oprávněn.

Odvolací soud však uznal, že žalobní důvod oprávněn jest.

Nejvyšší soud uznal takto za právo:

Dovolání se vyhovuje, napadený rozsudek se mění tak, že se obnovuje rozsudek první stolice a žalobce jest povinen nahraditi dovolateli útraty odvolacího řízení 438 Kč 30 hal. do čtrnácti dnů pod pûhonem práva.

Stejně nahradí žalobce dovolateli útraty dovolacího řízení 534 Kč 20 hal.

Důvody: Odv. soud uznal, že odvolací nárok jest po právu a žalovaný jest povinen nahraditi žalobci škodu způsobenou nesprávným zastupováním.

Žalobce opřel náhradní nárok o to, že žalovaný nepodal odvolání do rozsudku okresního soudu v Uh. H. Přitom neshledává jeho vinu v tom, že nepodal opravný prostředek proti rozsudku krajského soudu v Uh. H. s M. Z., pokládaje sám spor

za ztracený a odvolání za marné. Žalovaný bránil se vedle jiných námitek zejména tím, že nepodal odvolání a zahájil spor proti M. Z. z poukazu J. P., kterého žalobce pověřil obstaráváním dobývání jeho dědického podílu, tvrdě, že J. P. poslechnouti musil a že také útraty sporu se mu J. P. zavázal nahraditi a že tento nemá proto postihu na žalobce.

Prvý soud neshledal v nepodání odvolání a vedení sporu, o němž se stala zmínka, zavinění žalovaného proto, že se to stalo na příkaz J. P., který zastupoval žalobce. Odvolací soud míní však, že zmocnění J. P. žalobcem, aby se postaral o vydobytí jeho dědického podílu, nelze vykládati tak, že J. P. měl dohlížeti na postup advokáta žalobcova a že žalovaný nebyl vázán předpisy, které mu činila osoba práv neznalá i když byla žalobcem zmocněna, aby se o jeho věci starala a že tedy žalovaný nebyl sprostěn povinnosti jednati podle svých odborných znalostí.

Dovolatel uplatňuje jako vadu dovolacího řízení, že nebyl proveden důkaz výsledkem stran o tom, že mu J. P. dal plnou moc také svým vlastním jménem. Ale tento důkaz byl beze všeho významu. Měl-li žalovaný přímé zmocnění k vydobytí dědického podílu od žalobce, což není sporno, nezáleží na tom, zda mu za týmž účelem vedle toho dal příkaz ještě J. P. Rozhodno jest však, zda žalobce zmocnil J. P. i k jednání s advokátem jeho a k dispozici pro advokáta, či zda se měl žalovaný obracet o instrukce na samého žalobce a nedbati dispozic J. P., jinými slovy, zda se měl žalovaný ve sporech řídit dispozicemi J. P. a zda žalobce tohoto jimi pověřil. Tu jest zjištěno, že žalobce zmocnil J. P., aby se staral o dobytí jeho dědického podílu a aby vše, co jest potřebné učinil, zejména, že se žalobce nejprve obrátil na J. P., když neobdržel vyrozumění o dědictví, že J. P. došel s dopisem k žalovanému pro informaci a na to poslal žalobce plnou moc pro žalovaného, kterou tomuto J. P. odevzdal.

Za tohoto stavu věci nelze přičítati žalovanému za vinu, že se řídil poukazy J. P., aby nepodal odvolání a zahájil spor proti opatrovníku. Nelze souhlasiti s názorem odv. soudu, že žalovaný měl jednati proti těmto příkazům, když je podle správného právníckého pojetí měl pokládati za nesprávné. Vždyť by mu pak žalobce mohl vytknouti, že se měl řídit poukazy J. P., kterého sám pověřil tím, aby zařídil, čeho bylo třeba, čímž jest rozuměti i úvahu o tom, jaké poukazy mají býti dány advokátovi. To odpovídá také okolnostem. Žalobce sám byl vzdálen v Americe v Kaledonii, styk s ním byl obtížný a zdlouhavý a bylo proto záhodno, aby někdo znalý poměrů jej při informaci zástupce a procesních dispozicích zastával. Za nesprávnost příkazu mohl by žalobce činiti zodpovědným jen J. P. nikoliv žalovaného. Tento by mohl býti činěn zodpovědným, kdyby příkaz nesprávný způsobil zaviněně nesprávnou informaci J. P., ale v tomto směru žalobce žalovanému nic nevyčítal, proto byl žalovaný vázán příkazy J. P. a nelze shledati ve vyhovění těmto příkazům jeho zavinění.

Žalobce neopíral svého nároku v první stolici o zaviněné nepodání odvolání do rozsudku krajského soudu v Uh. H. proti M. Z., pokládaje je za marné a ježto v tom, z čeho viní žalovaného, nelze jeho zavinění shledati, není žalobní nárok opodstatněn. Bylo proto dovolání vyhověti.

Za toho stavu věci není už třeba, zabývat se tím, zda jest opodstatněn nárok žalobcův na náhradu útrat, které vznikly J. P., protože ručil za útraty za žalobce a protože byl o ně žalován a vedena proti němu exekuce. Rovněž není potřeba řešit, ježto nějaké vady v tom směru dovolatel neuplatňuje, zda žalobci vznikla skutečná škoda ztrátou dědictvého podílu, zda bylo správné nepodávat odvolání do rozsudku okresního soudu v Uh. H., protože pozůstalostní a dědictvý soud schválil protokol o projednání pozůstalosti, zda tím tento soud schválí také zřízení M. Z. opatrovníkem a jeho vzdání se dědictví platně, a zda v důsledku toho bylo správně podat žalobu proti opatrovníkovi a pokud jest žalobce zodpověděn za ztrátu sporu proti opatrovníku.

Dovolání bylo proto vyhověno.

Výrok o útratách spočívá v ustanovení §§ 41. a 50. c. ř. s.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 1. října
1931 Rv II 520/30. Karel Jelínek.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Recueil de documents en matière pénale et pénitentiaire. Bulletin de la Commission internationale pénale et pénitentiaire. Volume II, livraison 2.

Další číslo této publikace, o níž zde bylo již několikrát referováno, přináší zprávy o nejnovějším trestním zákonodárství rakouském, belgickém, egyptském, španělském (tu sluší upozorniti na návrh reformy trestního zákoníka), dále o zákonodárství francouzském, kde zaslouží pozornosti zákon z letošního roku, poskytující vliv porotcům na výměru trestu, a konečně zprávy o zákonodárství norském, švédském a švýcarském. Za Československo podal zprávu sekční šéf Dr. Lány o zákoně alimentálním, o trestním soudnictví nad mládeží a o státním vězení. Následující zprávy o vývoji vězeňského systému v Novém Zelandu a sdělení o pracích Mezinárodní komise pro právo trestní a vězeňské.